

Kockázatértékelés az egészségügyben

Egészségügyi dolgozók munkavédelmi
kockázatai

Jogszabályi háttér

- Munkavédelmi jellegű szabályozások
 - Foglalkozás-egészségügyi és munka-higiénés szabályozások
 - Veszélyes anyagok és készítmények használatával kapcsolatos szabályozások
 - Biológiai veszélyekkel kapcsolatos szabályozások
- 25/2000 EüM rendelet
26/2000 EüM-SzCsM rendelet
2000. Évi XXV. Törvény a Kémiai biztonságról

Munkavédelmi jellegű szabályozások

- 1993 évi XCIII törvény a Munkavédelemről
- 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről

1993 évi XCIII törvény a Munkavédelemről

- Keret jogszabály
- Általános munkavédelmi elveket fogalmaz meg és fektet le
- Meghatározza a munkavégzés személyi és tárgyi feltételrendszerét
- Munkavállalók és munkáltatók kötelességei és jogai az egészséget és biztonságot nem veszélyeztető munkavégzés körülményeinek megvalósításában
- A munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések bejelentése, kivizsgálása, nyilvántartása.
- Munkavédelmi érdekképviselet.

5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról

- Végrehajtási rendelet, amely a munkavédelemről szóló törvény egyes szakaszaihoz kapcsolódó feladatokat szabályozza
- Meghatározza a veszélyes gépek és tevékenységek körét
- A munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések kivizsgálásának, nyilvántartásának, bejelentésének módját, feladatait.
- Munkabiztonsági szaktevékenység végzését, munkabiztonsági szakember foglalkoztatásának kötelezettségét.

3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről

- Munkáltató általános kötelezettségei
- Menekülési utak és viszkijáratok jelzése
- Tűzjelzés és tűzoltás
- Hulladékkezelés
- Szellőztetés
- Hőmérséklet, megvilágítás, létesítés, egyes helyiségek elrendezése és méretei

Foglalkozás-egészségügyi és munka-higiénés szabályozások

- 89/1995. (VII. 14.) Korm. Rendelet A foglalkozás-egészségügyi szolgálatról
- 27/1995. (VII. 25.) NM rendelet A foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről

89/1995. (VII. 14.) Korm. rendelet A foglalkozás- egészségügyi szolgálatról

- Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás igénybevételének kötelezettségét állapítja meg
- Szabályozza az igénybevétel módját,
- Szabályozza az igénybevétel bejelentésével kapcsolatos munkáltatói követelményeket.

27/1995. (VII. 25.) NM rendelet

A foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról

- Meghatározza a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás működtetésének formáját, lehetőségeit
- Meghatározza a szolgálat közreműködési kötelezettségét a munkahelyi veszélyforrások feltárásában,
- munka-egészségügyi, -fiziológiai, -ergonómiai, -higiénés feladatok megoldásában,
- a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezési feltételeinek biztosításában, a sürgős orvosi ellátás megszervezésében, az elsősegélynyújtók szakmai felkészítésében;
- a foglalkozási rehabilitációban;

33/1998. (VI. 24.) NM rendelet A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről

- Meghatározza a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatának követelményeit
- Meghatározza a munkavállalók előzetes munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatának követelményeit, feladatait
- Meghatározza a vizsgálatok, rendkívüli vizsgálatok, záró vizsgálatok eseteit, azok rendjét.

Biológiai veszélyek, kémiai anyagok használatával, a kockázatbecslésével kapcsolatos jogszabályok

- 2000. évi XXV. Törvény A kémiai biztonságról
- 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet A munkahelyek kémiai biztonságáról
- 26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet A foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről
- 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről

2000. évi XXV. Törvény A kémiai biztonságról

- Keret jogszabály
- Az anyagok és készítmények emberre és környezetre való veszélyességének meghatározása, a veszély azonosítása
- Kockázatbecslés kötelezettsége
- Kockázatcsökkentés módja és lehetőségei
- Kockázatkezelés módja és lehetőségei

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet A munkahelyek kémiai biztonságáról

- Munkahelyi levegő és biológiai határértékek
- Veszélyes anyagok meghatározása és a kockázat becslése
- Általános alapelvek a veszélyes anyaggal kapcsolatos kockázatok becslésére és kezelésére
- Különleges megelőző és védő intézkedések
- Baleset, üzemzavar és veszélyhelyzet leküzdése
- A munkavállaló tájékoztatása és oktatása
- Egészségügyi ellenőrzés - orvosi alkalmassági vizsgálatok

26/2000. (IX. 30.) EüM rendelet a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről

- Kockázatbecslés és –meghatározás módja
- Kockázatkezelés, kockázatcsökkentés, rákkeltő anyag helyettesítése
- Populációs és egyéni kockázatcsökkentés
- Megelőzés és expozíciócsökkentés
- Előre nem látott veszélyhelyzet, illetve expozíció
- Előre látható veszélyhelyzet, illetve expozíció
- Személyi higiéne, egyéni védelem
- Személyi higiéne, egyéni védelem
- Dolgozók nyilvántartása és bejelentési kötelezettség

61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről

- A kockázatok meghatározása és becslése
- Munkáltató kötelezettségei
- Munkavédelmi felügyelőség tájékoztatása
- Higiénés és egyéni védelem
- A munkavállalók tájékoztatása és képzése
- Orvosi felügyelet
- Biológiai csoportok meghatározása

Kockázatértékelés, mint munkavédelmi szaktevékenység

Az egészségügyi dolgozókat érintő leggyakoribb kockázatok.

- Biológiai kockázatok
- Kémiai kockázatok
- Fizikai kockázatok
- Ergonómiai kockázatok
- Pszichoszociális kockázatok

A kockázatértékelés tartalmi követelményei

- a kockázatértékelés időpontja, helye és tárgya, az értékelést végző azonosító adatai;
- a veszélyek azonosítása;
- a veszélyeztetettek azonosítása, az érintettek száma;
- a kockázatot súlyosbító tényezők;
- a kockázatok minőségi, illetőleg mennyiségi értékelése, a fennálló helyzettel való összevetés alapján annak megállapítása, hogy a körülmények megfelelnek-e a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, illetve biztosított-e a kockázatok megfelelően alacsony szinten tartása;
- a szükséges megelőző intézkedések, a határidő és a felelősök megjelölése;
- a tervezett felülvizsgálat időpontja;
- az előző kockázatértékelés időpontja.
- A kockázatértékelés dokumentumát a munkáltató köteles a külön jogszabályban foglaltak szerint, de legalább 5 évig megőrizni.

Fizikai kockázatok értékelése

Kémiai kockázatok értékelése

Külföldi kitekintés az egészségügyben előforduló kockázatok kezelésének módjára

Uniósi irányelv a kórházakban és az egészségügyi ágazatban előforduló éles vagy hegyes eszközök által okozott sérülések megelőzéséről

- 2010/32/EU irányelv A kórházakban és az egészségügyi ágazatban előforduló éles, vagy hegyes eszközök által okozott sérülések megakadályozásáról szóló keretmegállapodás
- HOSPEEM (Európai Kórházi és Egészségügyi Munkáltatói Szövetség) és a EPSU (Közszolgálati Szakszervezetek Európai Szövetsége) között jött létre
- Irányelv célja, hogy biztonságosabb munkahely jöjjön létre
- Éles vagy hegyes orvosi eszközök szükségtelen használatának megszüntetése
- Biztonságvédelmi mechanizmusokkal ellátott orvosi eszközök biztosítása
- Biztonságos munkarendszerek bevezetése
- Ártalmatlanításra vonatkozó biztonságos eljárások végrehajtása
- Kupak visszahelyezés gyakorlatának betiltása
- Egyéni védőeszközök használata
- Védőoltások, tájékoztatás, képzés

EU-OSHA helyes gyakorlatra vonatkozó információi az egészségügyi ágazatban alkalmazandó megelőzéssel és védelemmel kapcsolatban

- Fizikai aktivitás hiányából adódó váz és izomrendszerek megbetegedései
- Fokozott pszicho-szociális tényezők
- Ergonómiai elégtelenség miatt fokozott érzelmi és szellemi megterhelés
- Többtényezős kockázatok: hosszan tartó ülés, visszér, fáradtság, stressz, kiégettség

Egyéni védőeszközök használata

Kényelmes munkahely kialakítása

Ergonómia

Munkahelyi biztonsági előírások betartása

Köszönöm a figyelmet és baleset mentes munkát kívánok!

□ Csatlós Ferenc osztályvezető

Pécsi Tudományegyetem

GF MIG Biztonságszervezési Osztály

7633 Pécs, Szántó K. J. u. 1/B.

Tel.: +36303775521;

+3672/501-500 /22780

E-mail: csatlos.ferenc@pte.hu